

По мом мишљењу Србија се не може реформисати, дефинитивно, ако странке остану онакве какве јесу. Значи, са ауторитарним странкама ви не можете да направите модерну државу. Ви можете направити само ауторитарну државу а она није модерна. Данас у Србији ви имате, од четири странке, три ауторитарне и једну демократску. Од те три ауторитарне, само је једна заиста ауторитарна од темеља до крова, а ове друге две су да кажем хибридне. У Србији мора да се деси реформа у самим странкама, да би тај инструмент за реформе био примерен реформама. Не можете у странкама где имате негативну селекцију кадрова, послушнички менталитет, корупцију и афере да имате инструмент да друштво излечите од тога. Не можете, јер када победите, ви ћете те своје људе да поставите на то место, а они су већ огрезли у аферама и у корупцији и некомпетентности."

Ово су ставови које је изнео Зоран Ђинђић у интервјуу који је дао Добрици Гајићу 1997. године (*Погледи* број 209) и они могу представљати данас праву основу за расправу о Демократској странци након губитка парламентарних и председничких избора. Управо се у време владавине ове странке десило оно што је изнето у овом разговору јер она је изгубила потенцијал да изврши своју властиту демократизацију и модернизацију (то је имало за логичну последицу да није ни деловала као инструмент за спровођење реформи у нашем друштву). И сама чињеница о изгубљеним изборима веома тешко допире до свести постојеће страначке олигархије која се спрема да влада све док Србију не уведе у Европску унију.

Овај дугорочни план се очигледно неће остварити и Демократској странци предстоји одлазак у опозицију али и процес неопходног и болног преиспитивања, враћања свог озбиљно нарушеног политичког легитимитета и тешка борба за враћање изгубљеног поверења бирача. Овај подухват је тим тежи и захтевнији јер Демократска странка представља данас хибридну организацију која је оличење пропуштених прилика, изневерених нада и демократских идеала да је политика могућа као примењена етика у

којој су доминантне вредности тимски рад, честитост, скромност, придржавање основних моралних начела, служење општем добру и интересу народа. То је идеал „озбиљне и демократске политике која у себи сажима схватање политике као примењене етике у модерном добу коју све више потискује макијавелистички приступ да циљ оправдава средство“, како је својевремено упозоравао Слободан Гавриловић.

Овај идеал је некада чинио водеће начело Демократске странке у време када се она борила за остварење узвишених начела демократије и слободе. Ови идеали су данас веома далеко од самог поимања политике у Демократској странци која је сведена на огољени прагматизам и рутинске маркетиншке трикове без икакве садржине и суштинског политичког смисла. Јасно је данас да Демократска странка није успела да себе реформише како би могла да буде демократски гарант промена у друштву јер се заглибила у непринципијелним компромисима, недостатку јасног политичког и програмског позиционирања, изразито негативној селекцији кадрова и стварању атмосфере у којој нема критичког дијалога већ се послушничество сматра сигурном картом за улазак у посвећени круг страначке олигархије. Зато је након ових избора јасно да је Демократска странка и даље неспремна да отвори могућност да се изврше озбиљне програмске и кадровске промене јер у њој преовлађује дух подаништва, клијентелизма, непотизма и једногласја. Зато је неопходно да се ослободимо заблуде која се непрестано пласира и подгрева у нашој јавности да је Демократска странка једини гарант демократских промена у Србији и само се чека да се она најзад промени и прочисти од мангупа из њених редова па ће Србија опет бити на сигурном европском и демократском путу.

Наше друштво не може бити заточеник ниједне странке ма колико она себе сматрала трајном и градивном грађанском институцијом која има све нереалније убеђење у мисију да је она искључиви гарант развоја демократије у Србији. Наша политичка историја је препуна примера странака које су биле изузетно моћне а данас су заборављене као да нису ни постојале. Странке могу бити потрошна роба на политичком тржишту ако остану заробљене у својој некадашњој величини од које није остало ни трага.

Дупло дно Демократске странке

Пише: Маринко М. Вучинић
четвртак, 12 јул 2012 18:55
